

Ennakkovaikutusten arviointi ”Liikkuva Kärkölä”- hankkeen lyhyen ja pitkän aikavälin talousvaikutuksista

Hankkeen päämääränä on kehittää kunnan liikuntatoimintaa läpi koko elämänkulun. Painopistekohderyhminä toimivat: perheet, etenkin liian vähän liikkuvat työikäiset, eläkeikäiset, lapset sekä työttömät.

Matalankynnyksen liikuntaryhmät, tapahtumat ja liikuntaneuvonta lisäävät hyvinvointia ja terveyttä kaikissa ikäryhmissä. Päijät-Hämeen terveystuellastrategian 2020 pohjalta kohderyhmiksi ovat valikoituneet terveyden näkökulmasta liian vähän liikkuvat työikäiset ja ikääntyneet sekä lapset ja nuoret. Tavoitteena on kaikille avoin liikuntakulttuuri, jossa liikuntatoiminta ja -palvelut ovat eri väestöryhmille tasa-arvoisesti saatavilla ja yhdenvertaiset.

Tavoitteena on parantaa kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia erilaisten liikunnallisten menetelmien avulla. Liikkumattomuuden aiheuttamat kustannukset ovat mittavat, joita yhteiskunnalle muodostuu kansansairauksista aiheutuneista terveystalouden käytöstä ja lääkityksestä sekä työikäisen väestön työn tuottavuuden heikentymisestä sairauspoissaolojen, työkyvyttömyyseläkkeiden ja ennen aikaisten kuolemien seurauksena.

Liikunnallisen elämäntavan paikallisen kehittämisavustuksen ja hankerahan saaminen on todella tärkeä asia kunnalle. Hankerahalla kustannetaan osittain työntekijän palkkakustannukset, matka- ja kuljetuskustannukset, koulutukset, välinehankinnat, tapahtumat ja liikuntasalien vuokrat.

UKK- instituutin tilaston mukaan 20–84- vuotiaista kärköläisistä (n. 3 500 henkilöä) nykytilanteen mukaan 76 % liikkuu liian vähän ja 83 % on liikaa paikallaan (ka. n. 2 780 henkilöä). Kohderyhmän kustannukset liikkumattomuudesta maksavat yhteiskunnalle 1 238 000 euroa ja paikallaanolosta 1 320 000 euroa eli yhteensä 2 558 000 euroa. Henkilöä kohden kustannukset ovat n. 920 euroa vuodessa.

Kokonaiskustannukset sisältävät liikkumattomuudesta ja paikallaanolosta aiheutuvien suoria kansansairauksien kustannuksia (terveystalouden kustannukset ja lääkkeet) 1 106 000 euroa sekä epäsuoria kustannuksia (työikäisen väestön työn tuottavuuden heikentyminen, sairauspoissaolot, työkyvyttömyyseläkkeet ja ennen aikaisten kuolemat) 1 452 000 euroa. Epäsuorat kustannukset vaikuttavat kunnan henkilöstöstä kautta suoraan kunnan henkilöstökustannuksiin.

Oletuksella, että kunnan työntekijöiden (n. 150 henkilöä) liikkumattomuus ja paikallaanolo vastaa valtakunnallisia keskiarvoja, työnantajalle aiheutuu vuosittain noin 62 000 euron verran epäsuoria kustannuksia liikkumattomuudesta ja paikallaanolosta.

Vuoden 2024 talousarviossa Liikkuva Kärkölä -hankkeen vuosittaisiksi kustannuksiksi on esitetty 57 250 euroa. Mikäli hankekaudelle 2024 Aluehallintovirastolta saatavan avustuksen määrä sekä hankkeen toimintatuotot pysyvät aiempien vuosien keskiarvojen tasolla, jää kunnan omarahoitusosuudeksi 28 250 euroa. Mikäli noin 46 % kunnan työntekijöiden liikkumattomuuden ja paikallaanolon aiheuttamista epäsuorista kustannuksista voidaan vuonna 2024 ennaltaehkäistä hankkeen toimenpiteiden vaikutuksesta, kunnan omarahoitusosuus hankkeesta tulee katettua pelkästään sillä, arvioimatta hankkeen aikana tuotettujen palvelujen vaikutuksia laajemmin kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen. Vuoden 2023 aikana kunnan liikuntapalvelujen liikuntaryhmissä on muodostunut osallistumiskertoja yhteensä 2467.

Liikkumattomuuden kustannukset vuosittain Suomessa

